

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka práce: Kateřina Fialová

Název práce: Misijní taktiky Církve Ježíše Krista Posledních svatých dnů v ČR a jejich percepce ze strany probandů

Bakalářská práce zaměřená na misijní taktiky CJKSPD v ČR a jejich percepce je velmi originálním počinem, kterému nelze upřít odvalu a kreativní přemýšlení. Je to právě důkladné zaměření na percepce tzv. probandů, ve kterém tkví hlavní hodnota textu.

U této práce bych v první řadě vyzdvihla vlastní iniciativu studentky a její velmi aktivní přístup k provádění výzkumu. Je nutné například ocenit, že flexibilně změnila výzkumný design po prvních zkušenostech z terénu, což považuji v kvalitativním výzkumu za zcela legitimní a dokonce doporučovaný postup. Studentka také velice svědomitě promýšlela etické pozadí výzkumu, oceňuji její snahu o maximální otevřenost, jak vůči probandům, tak misionářům. Každý krok pečlivě plánovala a konzultovala a snaha o korektnost se odráží i v jejích vlastních poznámkách, které též použila jako data k analýze.

Zakotvit takto designovaný výzkum v teoretickém základu nebylo pro studentku jednoduchým úkolem. Musela vyvažovat literaturu z oblasti religionistiky, sociologie a psychologie, přičemž konečné řešení, kdy konfrontovala svůj záměr s tzv. anti-kultovní literaturou, se mi jeví jako poměrně šťastné. Možná nebyl tento typ literatury dostatečně vytěžen s ohledem na různé typy taktik údajné manipulace mysli, ale studentce se minimálně podařilo udržet si kritický odstup od tendenčních zdrojů a neskouznout k emotivnímu hodnocení ani v případě literatury, ani v rámci terénu. Vzhledem k tomu, o jak tenký led se zde jedná, musím takový přístup ocenit.

Určitou limitací práce je celková struktura a ne vždy dostatečně vhodně vyjádřená myšlenka, která - ač zajímavá - se nakonec ztratí v záplavě dalších slov a vět. Nestandardní způsob psaní a poněkud svévolná skladba textu místy ztěžuje četbu a bohužel i podkopává celou argumentaci. Je také škoda, že některé původní ambice studentky zůstaly nenaplněny, např. podrobnější rozbor náborových videí na internetu nebo realizace rozhovorů s bývalými členy CJKSPD. Takové detailní informace by mohly lépe doplnit mozaiku, kterou autorka v textu skládá a podpořit argumenty v závěrečné diskusi.

Přes uvedené limity nicméně považuji bakalářskou práci za neotřelý a odvážný pokus proniknout do neprobádaného terénu. Tento pokus se do velké míry vydařil především díky péli a svědomitosti studentky. Domnívám se, že pozitiva jejího přístupu převyšují některé nedostatky práce.

Studentce bych doporučila se před obhajobou zamyslet nad následující otázkou:

Považujete po této zkušenosti některé typy lidí „náchylnější“ ke konverzi k novému náboženskému hnutí?

Odůvodněte prosím z psychologického hlediska, jak by vypadal potenciální konvertita k CJKSPD.

Závěr: Bakalářská práce dosahuje požadované úrovně a doporučuji ji k obhajobě.

Andrea Beláňová
Praha, 26. července 2019